

Zápis ze školení posuzovatelů drůbeže ze dne 25. a 26. února 2012

Školení zahájil předseda Sboru posuzovatelů drůbeže Ivan Pavel. Školení se konalo jako již tradičně ve Střední zemědělské škole v Čáslavi. Na začátku školení byla přednesena informace o nových posuzovatelích drůbeže, kteří úspěšně složili zkoušky v minulém roce – Josef Buršík, Peter Čanecký, Milan Hradec ml. V průběhu školení napsal test Václav Rohrer ml. a stal se posuzovatelem. Školení se zúčastnilo celkem 60 osob (posuzovatelů drůbeže, adeptů na posuzovatele a hostů z klubů, ze Slovenska a Polska).

Peter Žuffa informoval o zasedáních orgánů Evropského svazu (EE) a o mezinárodním školení posuzovatelů. Seznam uznaných plemen EE zahrnuje nyní již 3288 položek. Podrobnější informace jsou zveřejněny na stránkách Evropského svazu <http://www.entente-ee.com/index.html>. Evropská výstava se bude konat od 7. do 9. prosince 2012 v Lipsku - <http://www.lipsia-rassegefluegel.de/>. Uzávěrka přihlášek bude 7. 10. 2012. V pátek 7. 12. bude otevřeno od 12 do 18 hod. (od 12:30 hod. prodej), v sobotu (8. 12.) od 8 do 18 hod. a v neděli od 8 do 14 hod. (prodej do 11 hod).

Hlavním tématem školení bylo posuzování původních zakrslých plemen. Ivan Pavel představil hlavní znaky jednotlivých podskupin a obecné zásady jejich posuzování.

V literatuře jsou takhle označována všechna plemena, která nevznikla zdobněním velkých plemen a vyznačují se hmotností kohoutků do 1 kg a ještě nižší hmotností u slepic. U některých plemen je ale diskutabilní jejich původ. V našem Vzorníku plemen drůbeže je popsáno 15 těchto plemen. Pro posuzovatele je důležitý zejména jejich typ. Zakrslé kočinky jsou původní zakrslé plemeno těžkého typu. Ko šamo je také původně zakrslé plemeno, ale nepatří do této skupiny. Původní zakrslá plemena se dělí do dvou skupin: H1 a H2. Do skupiny H1 řadíme typická zakrslá plemena, plemena ve skupině H2 typické znaky nemají. Není známo, zda plemeno vzniklo jednou z jedné mutace nebo se na vzniku podílelo více různých nezávislých mutací. Pravděpodobně se mutace objevila vícekrát.

Rozdělení původních zakrslých plemen:

SKUPINA H1 – klasická zakrslá plemena: antverpští vousáči a další plemena belgických vousáčů (grubští, ukelští, vatermalští vousáči), bantamky, holandské zakrslé slepice, japonky čabo, japonky okina čabo, japonky maruha čabo, rousné zakrslé, ruhlské zakrslé, serama, sebritky a další z nich odvozená plemena (eikenburgské zakrslé, mosetky), polské liliputky
SKUPINA H2 – ostatní zakrslá plemena: basetky, německé zakrslé slepice, ohiki.

Vznikly v různých oblastech. První oblastí je jižní Asie (Barma, Vietnam, Indonézie). Vznikly v průběhu 18. a 19. st., literární údaje jsou staré cca 200 let, obrazové ještě dřívější. Dodnes se tam vyskytují, prošlechtěny byly později v Evropě. Jedná se o plemena s bílou kůží. Mezi hladkonohá patří bantamka, která získala název podle města Bantam na Jávě, v cizích standardech je pojmenována jako jávanka. Mezi rousné, chocholaté, vousaté patří barmánky, které dovezli obchodníci z Barmy. Druhou oblastí je oblast Číny a Japonska. Japonky pocházejí z Číny a byly prošlechtěny do různých typů v Japonsku. Mají žlutou kůži. Třetí oblast se táhne od západního pobřeží, na sever Evropy, přes severní Rakousko, končí na Slovensku a východním Polsku. Jedná se o plemena rousná i hladkonohá s bílou kůží. Některá mají regionální význam, jiná doznala celosvětového rozšíření. Německá zakrslá slepice je původní evropská hladkonohá slepice, někde byla prošlechtěna do dalších plemen. Polská liliputka nebyla prošlechtěná, česká liliputka zanikla v 60. letech. Do této skupiny patří belgičtí vousáči.

Slepice mají malý tělesný rámec, hmotnost maximálně kolem jednoho kilogramu, relativně krátký trup, výše nesená, vypjatá prsa. Jsou temperamentní. Typickým představitelem

původní zakrslé slepice je antverpský vousáč, který má krátká záda, která tvoří lyru, u japonek až písmeno U. Sebritky a japonky mají nazad lehce prohnutý trup na rozdíl od německé zakrslé, u které převládá typ fénixky. Vysoko nesený, více otevřený vějířovitý ocas, až veveří, je typický u japonek. Spuštěná křídla má nejvíce antverpský vousáč, křídla nejsou spuštěná u německých zakrslých.

Belgická zakrslá vousatá plemena mají nízko nesená křídla, prohnutý krk, vysoko nesený ocas, šavlovité srpy. Evropský vzorník uvádí čtyři vousáče. **Bantamky** mají ocas do kruhu. Mezi **evropská zakrslá hladkonohá plemena** patří holandská zakrslá slepice. Plemena pocházejí z holandské zakrslé slepice a mají typ evropské selské slepice. Je zřejmý u dorkinské slepice a u drentské zakrslé z Belgie. Patří sem dále basetky a polská liliputka. Mezi **evropská zakrslá rousná plemena** patří rousné zakrslé, které se nazývají jako mileflérky (i na Slovensku, ve Francii). Slovo mileflér znamená 1000 květů, rozkvetlá louka. Mají krátká záda, výše nesený, rozevřený ocas, rous. Mezi **plemena se slepičím opeřením kohoutů** patří sebritky vyšlechtěné v Anglii, slepice eikenburské, vyšlechtěné v Holadsku, mosetky v ČR.

Plemena japonská krátkonohá reprezentuje nejprošlechtěnější japonka čabo. Mezi plemena z nich odvozená patří ohiki. Specifické je plemeno **serama**.

Obecné zásady posuzování

Pro posuzování je prvořadý typ. Pro předvedení typu je potřebná výstavní drezura. Slepice antverpských vousáčů často neumí typ předvést, proto je vhodné je umístit jednotlivě v kleci. Pokud jsou vystaveny spolu s kohoutem, často jim chybí horní lyra. V kleci by mělo být málo drobné podestýlky, dlouhá sláma jim překáží v postoji, v hluboké slámě mají problém předvést typ. U sebritek po vypuštění z ruky a lehkém nadskočení zvíře „udělá figury“. Někdy je třeba použít hůlku. U bantamek je sedlové peří zakončené kulatě. Ostruhy se vyvíjejí pozdě, je třeba posoudit, zda porostou. V září obvykle nebyvají, proto je třeba toto citlivě zvažovat. Pokud chybí jedna ostruha, v pozicích 4 a 6 můžeme udělit nejvýše známku 2 a hodnotit zvíře maximálně známkou DB.

Peter Žuffa představil belgická vousatá plemena. Mezi ně patří antverpští vousáči, grubští vousáči a watermalští vousáči, kteří mají hřeben s trojitým trnem a malou chocholku. Centrum jejich šlechtění je u Bruselu (Vlámsko, dále Antverpy). **Antverpský vousáč** má původ v Belgii (zmínky od roku 1890). Má malý tělesný rámec, zakrslý typ, zavalitý, masivní, vysoko nesený trup, záda krátká, široká, linie zad vytváří lyru, široká, plná, výrazně klenutá prsa, výrazně klenutý krk, krční závěs vytváří hřívu. Jejich hlava musí být velmi velká ve vazbě k drobnému trupu, hřeben růžicový, jemně perlený, vpředu široký, dozadu se zužuje, trn sleduje linii týlu. Ušnice jsou skryté vousem. Mají velmi spuštěná křídla, ocas vějířovitě rozvinutý, široký, šavlovité srpy. Holeně jsou krátké, silnější, z boku zakryté křídly.

Má ze všech plemen nejbohatší krční závěs, je mohutný, kyprý, sahá až na záda. Mezi velké vady patří malá hlava, hruběji perlený hřeben, hrubý, dlouhý, nízko nesený trup, úzká plochá prsa, chybějící lyra, vysoký postoj, dlouhý štíhlý krk, řídce, krátce opeřený krční závěs. Mezi výlukové vady patří vysoko nesená křídla a zahnuté srpy. Běháky by neměly být krátké jako u japonek, výlukou hodnotíme masové nebo žluté běháky (měl by být náznak břidlicové, šedé barvy). U slepic je třeba klást důraz na tvar prsou a lyru. Nemají tak nízko spuštěná křídla jako kohouti. Peří je u nich bohaté, letky tvrdší. Benevolentněji se hodnotí vous, který nemusí být zcela třídlíný. Antverpští vousáči jsou uznáni v mnoha barevných rázech. Při hodnocení je třeba se hlavně zaměřit na malý tělesný rámec, vztyčený trup, široce vypjatá prsa, nesení ocasu, srpy a lyrovitou linii zad.

Grubský vousáč je bezocasou verzí antverpského vousáče. Má velkou hlavu, krátký zavalitý trup, ještě výrazněji zvednutý než u vousáče. **Ukelský vousáč** vznikl koncem 19. st., v té době

byla rozšířena zakrslá plemena typu mileflérek. Má širokou, krátkou hlavu, pravidelně řezaný hřeben, trojdílný vous, krátká záda, důraz je kladen na plná široká prsa, ocas je mírně otevřený (od nasazení se rozšiřuje). Důležité jsou šavlovité srpy, u mladých zvířat nebývá hotový ocas. Běháky má opeřené. **Everberský vousáč** představuje bezocasou formu ukelského vousáče. **Vatermalský vousáč** má zavalitou postavu, masivní hlavu, růžicový hřeben s trojitým trnem, malou chocholku a trojdílný vous. **Bosvordský vousáč** je bezocasou forma vatermalského vousáče

Plemeno **bantamky** charakterizoval Ivan Pavel. Jedná se o jihoasijské plemeno s malým tělesným rámcem, které se nyní vyznačuje kruhovým tvarem ocasu. Trup je výše nesený, ale níže než u antverpského vousáče. Záda vytvářejí lyru, u vousáče je ale více rozevřená horní linie, ladný přechod vytváří opeření sedla, křídla musí zakrývat holeně, prsa jsou výrazně klenutá. Mají klasický růžicový hřeben, trn nesmí být příliš zvednutý. Břicho je u nich téměř neviditelné, důležitý je kruhový ocas ve tvaru terče, podkladem jsou široce rozevřené rejdrováky. Mají kruhové, čistě bílé, hladké ušnice. Jejich ocas je zřetelně jemnější než u sebritek, šířka nesmí přesáhnout šířku hlavy. Bantamky černé mají tmavě hnědou barvu očí. Zbarvení peří ovlivňuje gen e, který umísťuje černý pigment do očí, běháků, postihy jsou nesmyslné. Běháky jsou nepřilíš dlouhé, jemné, barva v závislosti na barvě peří, při pohledu z boku v horní části zakryté křídly. Mezi vady patří plochá prsa, výlukovou vadou jsou dlouhá, úzká záda, menší vadou jsou hnědé skvrny na ušnici po poranění, velkou vadou jsou svařtělé ušnice. Problémem je velký hřeben a malé laloky.

Informace z jednání ÚOK CHD a Rady PKD (Plemenné knihy drůbeže) přednesl Ing. František Šonka. Upozornil na to, že termíny celostátních výstav jsou známé několik let dopředu. Nelze zakázat výstavy v termínech celostátních výstav, ale posuzovatelé by je neměli brát. Ekonomická situace v ČSCH není dobrá, přesto kontrolované chovy nějaké peníze dostanou. Z důvodu anonymů, že se rozkrádají peníze, byly v roce 2001 zablokovány příspěvky pro kluby. Příspěvky se nebudou vyplácet klubům, ale přímo chovatelům. Nelze je použít na občerstvení. Přicházejí na řadu úsporná opatření. Některé odbornosti si neplatí všechno sami. ÚOK CHD se chová úsporně, většinu věcí řeší telefonicky a prostřednictvím elektronické pošty. Distribuce kroužků by měla probíhat pouze přes základní organizace. O možnosti distribuce přes kluby bude znovu jednat ÚV ČSCH.

Testování drůbeže probíhalo mnoho let v testovací stanici Opavě, ale po smrti Ing. Antonína Pořízka se pokračování nepodařilo dojednat. Zootechnik, který měl mít testování na starosti, rozvázal pracovní poměr. Jednání probíhá se zemědělskou školou v Horšovském Týně. Měla by být v kontaktu s Ladislavem Štolbou, který by měl zajistit dostatečnou úroveň testování. Propagaci čistokrevných chovů je možné dělat prostřednictvím zooparků a zoologických zahrad, které působí na laickou veřejnost. Nabídnout lze jen dobrou radu. Zmínil mezinárodní školení posuzovatelů drůbeže, které bylo v loňském roce u nás spojené s výstavou. Školení lze, podle Ing. Františka Šonky, hodnotit i přes určité nedostatky výborně, byly zde reprezentativní podmínky a velmi dobrý doprovodný program. Výborně hodnotili školení zahraniční účastníci. Poděkoval všem, kteří se na pořádání akce podíleli, i posuzovatelům za práci na výstavě. Požádal posuzovatele, aby byli nápomocni klubům pro zlepšení jejich úrovně. Ing. František Šonka se také podělil s posuzovateli o zážitky z Vietnamu a Laosu. Měl možnost se podívat, jak tam vypadá soužití lidí s drůbeží a dalšími zvířaty. Bylo pro něj zajímavé setkat se s divokým kurem, který se páří s domácí drůbeží.

Školení se zúčastnil i předseda Klubu chovatelů **sebritek** Ivan Zábrana. Tento klub dokázal díky dvěma špičkovým chovatelům plemeno povznést za 11 let existence na nejlepší evropskou úroveň. Šlechtění sebritek probíhalo v Evropě. Angličan John Sebrith stanovil, že tyto slepice budou mít každé pero lemované. Za 50 let se tohoto cíle podařilo dosáhnout. U

sebritek je nejpodstatnější typ a kresba. Je třeba posuzovat zvířata individuálně v klecích, protože v kolekci slepičky typ nepředvedou. Trup mají vysoce nesený s výrazně klenutými prsy. Nejvyšší bod ocasu je ve výši oka. Ocas je široce vějířovitě rozevřený, rejdováky mají být široké. Celkový typ vytváří kružnici – hrot ocasu, hlava. Je třeba trestat vyšší postoj. Hřeben je růžicový, měl by být relativně jemně perlený, vždy je ale podstatně hrubší než u bantamky. Trn tvoří jednu třetinu délky hřebene, proláklina má být hladká. U sebritek černých lemovaných jsou velmi tmavé, výrazné, mírně vypouklé oči, zřetelně lesklá hlava musí být velmi krátká. Velkou vadou je kyjovitá hlava s dlouhým zobákem. Je třeba tolerovat zbarvení ušnic u slepic, před sto lety se šlechtilo na světlé ušnice. Jde o typickou intermediální dědičnost (proti sobě geny pro červenou a bílou ušnici). Téměř bílá ušnice (více než 75 %) je výlukovou vadou. Slepice nesmí mít úzké peří, veveří ocas, dlouhá rovná záda. Peří by mělo být u kohoutů kulaté, v krčním závěsu je peří užší, zašpičatělé peří v závěsu se hodnotí známkou 1. Veškeré peří je lemované úzce, podsada by měla odpovídat barvě lemu – u černých lemů šedočerná podsada, u žlutě plavých je podsada bílá. Pepření se v krycím peří téměř nevyskytuje. Je třeba ho trestat. Velkou předností je u slepice labutí šije a dobře otevřený rozevřený ocas. U sebritek nebývá porušená struktura letek, která začíná krepováním per. Před posuzováním je vhodné lehce nadhodit zvíře do klece. Na každý barevný ráz je třeba se dívat specificky s ohledem na historii a šlechtění. Zábranovi mají 5 základních barev a barvu modrou a celkem 36 linií. Staví na mateřské linii, kohouti z jedné linie jdou do druhé (po sedmi letech se vrátí). U zlatých mají osm linií. Pro přežití plemene stačí osm linií.

Eikenburgské zakrslé slepice jsou jednobarevné, vypadají jako bílá, černá nebo žlutá sebritka. Liší se barvou, sebritky by měly být pouze lemované. Jejich standard byl zrušen a zařazen do sebritek.

Mosetky (zkratka moravská sebritka) jsou u nás šlechtěny Zábranovými. Vznikly křížením sebritek a antverpských vousáčů. Mají slepičí opeření, vous, ucelený (ne trojdílný) vous, hrubší hřeben, zvednutý trn, problémem jsou více vyvinuté laloky.

Japonky čabo jsou v Evropě od roku 1860, mají krátký hluboký trup, velkou hlavu s hřebenem s hrubším perlením (ve srovnání s podobnými plemeny). Nejdůležitější je u nich figura. Jsou u nich patrné velké rozdíly v tělesném rámci, mají sklon k nadváze, což je dáno příliš časným termínem líhnutí a krmením. Měkký ocas není velkou vadou, ale nesmí být nesený do strany. Seřadíme-li znaky podle důležitosti, vyjmenujeme je v tomto pořadí: malý tělesný rámec, oválnost těla, krátká záda, vodorovné nesení těla, šířka trupu (široký oválný trup), krátkonohost, vysoký, kolmo nesený, téměř veveří ocas, velikost hlavy a tvar částí hlavy (hřeben, laloky), stabilní a nízký postoj, vitalita, opeření pevné, dlouhé, široké. Požadavek na co největší hřeben je už zastaralý, je kladen důraz na harmonické proporce. Mají čtyři až pět širokých zubů na masivní základně hřebene. Mají velké, silné, široké, dlouhé laloky a hrubší velké červené ušnice. Mezi vady patří malý, tenký, měkký hrubě perlený hřeben, nepravidelně řezaný hřeben, silný záhyb před zobákem, příliš dlouhé kornoutovité laloky. Často mají přehyb (proláklinu) podél hřebene – tato vada se připouští. U slepice je třeba sledovat řezání zubů, hrubost, perlení. Malý stojatý hřeben mladé slepice je v pořádku. Na posouzení velikosti hřebene u slepic není třeba klást příliš velké požadavky, důležité je nasazení, záhyby. Všechny barevné rázy mají žlutou barvu běháků, u černých jsou běháky černé, u tmavých rázů jsou žluté s tmavým nádechem. Mezi vady patří příliš strmé držení těla, tělo nesmí být trojúhelníkového tvaru, vysoký postoj, příliš dlouhé a tenké běháky, příliš dlouhá a úzká záda. Je třeba rozlišovat měkký ocas (je úzce nasazený, naklání se ze strany na stranu). Krátkonohost je způsobena genem Cp. Pokud páříme krátkonohá zvířata, jejich potomstvo se bude štěpit v genotypovém štěpném poměru 1:2:1 a fenotypovém štěpném poměru 1:2. Vylíhne se 25% dlouhonohých kuřat, 50% krátkonohých kuřat (heterozygoti) a 25 % zárodků ve vejcích odumře. Špičkoví chovatelé používají do chovu i dlouhonohá zvířata.

Japonky okina čabo mají vous.

Japonky maruha goiši byly přivezené ve 20. letech 20. st. do Evropy, slepičí opeření se „ztratilo“, v 70. letech byly dovezeny znovu. Jsou menší, ale rostou jako čaba, mají normální opeření, jejich hřebeny jsou menší, což je dáno vysokým podílem samičích genů, často chybí kohoutům ostruhy. Tvar a nesení trupu mají jako čabo. Mají hladké nebo kadeřavé opeření, peří na vrcholu hlavy musí být čistě bílé, mohou mít tři bílé letky, tečky mají být zřetelné a pravidelné. Každé zvíře je barevným unikátem. Kvokají.

Maruha – všechny čabo se slepičím opeřením. Kohouti nemají úzké kohoutí peří, v závěsech a srpech nesmí být úzké a špičaté peří, mají tečkování, líhnou se bílé, ale středomořské strakaté se líhnou jako černé s bílou skvrnou na hlavě.

Daruma čabo mají velké laloky.

Peter Žuffa se věnoval celosvětově rozšířenému plemenu **serama**. V Malajsii je to národní plemeno, které mají na poštovních známkách (<http://www.malaysianseramabantams.com/seramaorigins.htm>). Jedná se o velmi malou vznešenou slepici s vysoko neseným trupem, prsa jsou zakloněná, křídla kolmo dole nesená, mají vysoko nesený kolmý ocas, krátká záda, hlava tvoří v profilu tvar S, laloky středně velké, jemné, okrouhlé, žluté běháky, vzpřímené držení trupu. Tato malá, široká kompaktní slepice má tělo ve tvaru písmene S. Jsou důvěryhodně krotké. Násadové vejce má hmotnost 23 g, barva skořápky je bílá, krémová, snese 20 až 30 vajec ročně. Slepice mají velikost plechovky. Ceny zvířat se pohybují od 200 do 1000 eur.

Hmotnost	1.0	0.1
A	do 350 g	do 325 g
B	do 500 g	do 425 g
C	do 600 g	do 500 g

Seřadíme-li znaky podle důležitosti, vyjmenujeme je v tomto pořadí: malý tělesný rámec, vysoko nesený trup, krátká záda, šířka „tvar a nesení prsou“ (vpředu široké), tvar, velikost a nesení ocasu, šířka těla, stabilní a nízký postoj, vitalita, hlava. Mezi vady patří velký tělesný rámec, hrubá kostra, krátké nohy, výrazně zaoblené srpy. Toto plemeno se vyskytuje ve dvaceti barevných rázech, ale na barvu se tolik nehledí, vyskytují se i zvířata s hedvábným opeřením.

Ivan Pavel přednesl příspěvek o **holandských zakrslých**. Patří do skupiny plemen selského typu (zástupce basetky, německá zakrslá slepice). Jedná se o malé plemeno, má spuštěná křídla, malý tělesný rámec (do 600 g, slepice pod 500 g), patří k nejmenším zakrslým. Mají krátký, vysoko nesený trup, středně dlouhou lyrovitou horní linii, spuštěná křídla, nejvýše středně dlouhé běháky – od masových po šedé až černé. Jejich hlava je menší, jemně formovaná, mají menší hřeben jemné struktury, jemné laloky, poměrně malé, čistě bílé ušnice, krk lehce vzad prohnutý, prsa zřetelně klenutá. Srpy by měly být výrazně zahnuté. Plemeno je ve všech barevných rázech typově vyrovnané. Mezi velké vady patří vysoký postoj.

Basetky se u nás téměř nechovají. Toto plemeno je největší z původně zakrslých plemen. Jedná se o typické plemeno selského typu. Ocas mají široce lyrovitě otevřený, středně vysoko nesený. Jejich křídla jsou přilehlá, nepatrně spuštěná. Vyskytují se v barevných rázech křepelčí a stříbrně křepelčí. Snáška je přes 100 vajec. Vadou je krátký trojúhelníkový trup, vysoko nesený trup, vysoko nesený ocas se zlomem, nízko nesený ocas.

Německé zakrslé se vyznačují variabilitou typu, vývoj jde směrem k fénixce. Někdy je problém je od fénixek rozlišit. Perlově oranžově zbarvené mají šedý ocas, světlý závěs, světle oranžový trup a sedlový závěs. Vadou jsou pročervenalé ušnice, velký hrubý hřeben, křídla vodorovně nesená.

Polské liliputky jsou velmi podobné belgickým zakrslým. Jedná se o poslední zbytky liliputek ve střední Evropě. V roce 2009 se v Polsku znovu dostaly do polského standardu, v EE ještě není toto plemeno uznané. Jedná se o malou pohyblivou slepici, se silným pudem ke kvokání. Má kompaktní tvar těla, červené ušnice, trup kratší, v prsou široký, ocas v ostřejším úhlu se zády, křídla mírně spuštěná, ocas široce nesený v úhlu 75 až 80°, nohy širšího, vyššího postoje. U slepice je kladen důraz na plná prsa, mají střechovitý, ale úzký ocas, mírně delší záda. Vyskytují se žíhané a zlatokrké. Mezi vady patří veverčí ocas a nízký ocas u slepic.

Mileflérky – rousné zakrslé

Ivan Pavel seznámil účastníky s tímto typickým plemenem zakrslého typu. Je v nich i podíl jihoasijských zakrslých plemen. Mají kratší, výše nesený válcovitý trup, klenutá prsa, mírně dozadu prohnutý krk. Lyrovitá horní linie přechází do vysoko neseného vějířovitě rozevřeného ocasu. Vrchol ocasu tvoří šavlovité srpy, křídla kryjí holeně (běháků už ne), opeření běháků je výrazné, rousy vyrůstají na vnější straně běháků a vnějších a středních prstů. Supí pera představují extrémně tvrdé opeření na holeních. Hřeben je střední velikosti, u slepice vztyčený. Laloky jsou zakulacené, ušnice červené. Je třeba přísně trestat zabělení ušnic u slepic. Mezi vady patří drobný trup, jemná konstituce, dlouhá záda, přechod do linie ocasu ve formě zlomu, plochá prsa, málo opeřené běháků a holeně (na středním prstu opeření často chybí, je málo postihováno), řídké, měkké, krátké supí peří na holeních. Ocas na stranu je výlukovou vadou. U rázů s vousem je náznak hřívy. V krčním závěsu mají daleko přilehlejší peří než antverpští vousáči. Kvalita porcelánového rázu není u nás často dobrá.

Peter Žuffa představil **Ruhlaer Zwerg Kalhühner**, které se u nás nechovají. Jedná se o bezocasou formu mileflérek šlechtěnou Němci. Je u nich kladen důraz na plná prsa a dobře vyvinuté vousy.

Přítel Pavel upozornil na tři typy trojbarevné kresby. První typ trojbarevné kresby - **porcelánové zbarvení**, je klasické trojbarevné se základní hnědou barvou, pera mají černé špice s bílou perlou. U kořene má být černá podsada (u modré barvy modré skvrny a modrá podsada). Bílé perly se s věkem zvětšují, proto je podíl bílé barvy hodnocen s ohledem na věk. Kresba by měla být soustředěna v řadách. Pravidelnost kresebných řad se postihuje málo. Modře porcelánové a šedě porcelánové je těžké u slepice rozlišit, hnědá je u nich nahrazena žlutě plavou, černá šedou. Rázy se zlatým faktorem a bílou tečkou, žluté a červené bíle tečkované, bývá také problém rozlišit. Žluté a žlutě plavé mají standardně čern v ocase a letkách. Druhým typem kresby je **kresba pestrá** (bunt). Jedná se o nepravidelnou kresbu, často mají pepření. Tato kresba je vyžadována u orlovek. Třetí typ kresby tvoří různé zbarvená pera – jen bílá, černá, hnědá, některá pera mají všechny tři barvy.

Alois Sedlák seznámil přítomné s plemenem **ohiki**, které vypadá jako japonka s dlouhým ocasem – mají pentlovité srpy.

Ladislav Štolba přednesl příspěvek věnovaný specifickým a problémům při posuzování na celostátních výstavách. V ÚOK CHD se Jaroslav Bayer bude zabývat řešením titulu Šampión. Na celostátní výstavě v Lysé nad Labem v listopadu 2011 byl udělován titul Šampión ČR.

Získalo ho nejlépe hodnocené zvíře plemene, u kterého bylo vystaveno nejméně 20 zvířat. Titul získala například plymutka s 94 body. Podle Vzorníku plemen drůbeže by ale titul Šampión mělo získat zvíře ve třídě superelita s minimálně 98 body. Zadání pohárů ale závisí na zadání dárce bez ohledu na třídu.

Dále hovořil o specializaci a kategorizaci posuzovatelů. V minulém roce získalo pět posuzovatelů druhou kategorii (Jaroslav Bayer, Mgr. Zdeněk Nečas, Jindřich Svoboda, Miloslav Jarkovský, Jiří Odstrčil).

Ladislav Štolba hovořil o potřebě popularizace chovu japonských křepelek. Je třeba umožnit chovatelům žijícím v bytech realizovat se v chovatelství a vstoupit do ČSCH. Hovořil o snaze sdružit chovatele japonských křepelek. Založení základní organizace či Klubu chovatelů japonských křepelek bude řešeno na aktivu chovatelů křepelek v Táboře.

Následovaly informace z výboru posuzovatelů drůbeže. Nyní je devět adeptů na posuzovatele drůbeže. Vzdělávání adeptů probíhalo prostřednictvím písemných prací a internetu. Tyto možnosti nebyly dostatečně využívány, proto bude opět realizováno minimálně jedno školení pro adepty každý rok navíc. Letos se uskuteční na přelomu května a června v Kolíně. Na zkoušky, které se budou konat 24. a 25. 8. v Hradci Králové, se mohou přihlásit ti adepti, kteří adeptují minimálně dva roky, posuzovali na dostatku výstav a cítí se na ně.

Příští školení posuzovatelů bude věnováno lehkým plemenům kura. Ivan Pavel také informoval o zpracování dodatku Vzorníku plemen drůbeže. Dodatek bude letos připraven k vydání, řeší se výběr tiskárny a financování tisku. Dodatek bude obsahovat standardy dalších plemen, změny hmotností několika plemen a doplňky barevných rázů.

Husa královská, kterou šlechtí sedm let Jaroslav Kalaš, bude v EE přihlášena jako novošlechtění. Tato husa vznikla z plemen husa labutí, husa česká chocholátá a husa kadeřavá. Tato husa má tři výrazné výstavní znaky: chocholka, výrazný hrdý postoj a zkadeřená peří. V minulém roce vznikla zvířata, která odpovídají teoretickému standardu, předpokládá se, že budou ještě selektována 3 až 4 generace. Pro vyšlechtění nového plemene stačí 10 generací. Přípravována je publikace Národní plemena drůbeže. Měla by být doplněna kvalitními fotografiemi a případně i perokresbami ze Vzorníku plemen drůbeže. Publikace by neměla stát více než 1000 Kč, částečně bude určena k prodeji a částečně k propagaci. V plánu je dostat do balíčku doplňků a změn Evropského standardu naše mezinárodně uznaná plemena. Další balíček bude v roce 2014. Prospěla by užší spolupráce mezi státy. Peter Žuffa rozvíjí spolupráci s Polskem. Spolupráce by se měla rozšiřovat, my můžeme nabídnout expozici na výstavy v jiných zemích. Celostátní výstavy s větší mezinárodní účastí by získaly lepší kredit.

Ivan Pavel pokračoval dalším bodem týkajícím se celostátních výstav. Celostátní výstavy jsou vnímány jako výkladní skříň ČSCH. Problémem je vysoká cena klecného a více menších výstav v termínu výstavy celostátní. V minulém roce bylo v termínu celostátní výstavy 10 malých výstav. Problémem bylo, že nebyla všechna zvířata zvažena a drůbež byla ustájena na nevhodné podestýlce. Letos budou uznávány kontrolované chovy. Chovatel si musí zaplatit hodnotitele a dopravu, další možností je řešit uznávání v Lysé nad Labem druhý den po posuzování.

Bod programu - Vyhodnocení činnosti posuzovatelů drůbeže přednesl Pavel Hrubeš. Připomněl, že na internetu je Řád posuzovatelů drůbeže. V bodu 1 je stanoveno, že do 15. ledna je třeba zaslat soupisové archy a vyhodnocení za předcházející rok. Ze soupisových archů jsou analyzována plemena vystavená na našich výstavách. Vyhodnocení obsahuje počty posouzených zvířat podle druhů a přehled o počtech posouzených zvířat v jednotlivých třídách. V minulém roce bylo posouzeno 6500 zvířat. Nejvíce výlukových zvířat bylo u sasexek a vlašek koroptvích. *Pavel Hrubeš poprosil posuzovatele, aby u vystavených českých*

slepice uváděli čísla kroužků i jména chovatelů. Pavel Hrubeš dále pochválil technické zajištění školení. Peter Žuffa v průběhu celého školení promítal dataprojektorem na plátno fotografie zvířat jednotlivých plemen a jejich popisy.

Ivan Pavel a Peter Žuffa informovali zúčastněné o posuzování na celostátní výstavě v Rumunsku. Výstava se konala ve městě Šignsoára ve dvou sportovních halách v centru města. Vystaveno tam bylo 1 200 ks drůbeže od 600 chovatelů. Vystavována byla zdravá zvířata, dobře připravená na výstavu. Naši představitelé posuzovatelů posuzovali německy. Slavnostní zakončení probíhalo ve velké krásné restauraci, za nejlepší zvířata získávali vystavovatelé porcelánové poháry, každý diplom byl podepsán prezidentem svazu. Byl vidět, podstatně více než u nás, lidský přístup a vřelejší vztahy mezi jednotlivými chovateli.

Ladislav Štolba připomněl pracovní schůzku k japonským křepelkám, která se bude konat na přelomu dubna a května. Kdo z posuzovatelů chová křepelky a chce napomoci vzniku Klubu chovatelů křepelek a doplnění standardu, nahlásí svůj zájem na schůzce Ing. Ivetě Prombergerové, Ph.D. Na akci přijede také Ivan Pavel a Ing. František Šonka.

Dvoudenní školení zakončil Ing. František Šonka, předseda ÚOK CHD, který pochválil dobrou úroveň školení. Požádal posuzovatele, aby byli nápomocni odbornosti a posílili výstavy. Zmínil, že je potřeba provádět propagaci v rámci klubů a ZO ČSCH (doporučit chovný materiál) a doporučovat celostátní výstavu. Počet chovatelů holubů je podobný jako počet chovatelů drůbeže, ale na celostátních výstavách jsou vyšší stavy holubů než drůbeže. Poděkoval za účast čtyřem zástupcům z Polska a dvěma ze Slovenska. Apeloval na vyšší účast českých posuzovatelů na školení.

Zapsala Ing. ZDENĚKA SZEBESTOVÁ